

ældre, bedsteforældre, oldeforældre eller tipoldeforældre. Bestemmelsen svarer i det væsentlige til § 8, nr. 1, i den gældende navnelov. Efter denne bestemmelse var det dog en betingelse, at navnet ikke måtte være erhvervet på grundlag af ægteskab. Denne betingelse falder efter forslaget bort, jf. de almindelige bemærkninger, pkt. 2.2. Som noget nyt er der endvidere indført en adgang til at tage tipoldeforældres efternavne.

Særligt for forældres, bedsteforældres og oldeforældres efternavne, som de pågældende har erhvervet som et nydannet efternavn efter § 6 i den gældende navnelov, følger det af den gældende navnelovs § 8, nr. 1 og 4, at disse navne i dag kun kan tages med den oprindelige navneerhververs samtykke. Der er ikke behov for at opretholde dette krav, da den slægtsmæssige forbindelse anses at være tilstrækkelig til, at hververens efterkommere bør kunne tage navnet, uanset at navnet oprindeligt er erhvervet som nydannet efternavn. Adgangen til at tage en forælders, bedsteforælders, oldeforælders og tipoldeforælders efternavn omfatter derfor også navne erhvervet som nye efternavne.

Efter *nr. 3* kan et efternavn, uanset om det er beskyttet eller ej, tages, hvis det er eller har været ansøgerens mellemnavn. Om overvejelserne i den forbindelse henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.6.

Adgangen til at tage et tidligere båret mellemnavn som efternavn indebærer i øvrigt en administrativ letelse for ansøgeren, idet det følger af forslaget til § 11, stk. 1, nr. 1, at en ansøger altid vil kunne genantage et mellemnavn, som den pågældende tidligere har båret. Med adgangen til at tage et tidligere båret mellemnavn som efternavn undgås det således, at en ansøger først vil være nødt til at genantage et mellemnavn for derefter at ansøge om det pågældende navn som efternavn.

Adgangen til at tage et mellemnavn som efternavn gælder dog ikke mellemnavne, der er taget i medfør af § 11, stk. 1, nr. 4, om muligheden for at tage et fornavn som mellemnavn, jf. § 4, stk. 3.

Efter forslaget til § 4, stk. 1, *nr. 4*, kan et efternavn, uanset om det er beskyttet eller ej, tages, hvis navnet bæres som efternavn af ansøgerens mors eller fars nuværende eller tidligere ægtefælle eller samlever, når den pågældende stedfar eller stedmor samtykker. Bestemmelsen svarer som udgangspunkt til § 2, nr. 4, i den gældende navnelov. I modsætning til den nævnte bestemmelse er det imidlertid ikke længere et krav for, at en person kan anses for at være ansøgerens stedfar eller stedmor, at den pågældende er eller har været gift med en af ansøgerens forældre, idet ugifte

samlivsforhold, der opfylder betingelserne i § 5, stk. 2, sidestilles med ægteskab. Det er således et krav, at parterne erklærer, at der er eller har været tale om et ægteskabslignende forhold, og at de enten har boet sammen i mindst 2 år eller har fælles børn under 18 år, der også har eller skal have navnet.

Kravet om fælles bopæl vil normalt kunne godtgøres i forbindelse med sagsbehandlingen ved opslag i CPR. Det er uden betydning, om ægteskabet eller samlivet er ophørt på ansøgningsstidspunktet.

For så vidt angår muligheden for at tage en afdød stedforælders efternavn se § 4, stk. 5 og bemærkningerne hertil.

Efter *nr. 5* kan et efternavn, uanset om det er beskyttet eller ej, tages, hvis navnet bæres som efternavn af ansøgerens plejefar eller plejemor, og den pågældende meddeler samtykke hertil. Bestemmelsen svarer til § 8, nr. 2, i den gældende navnelov. Det er uden betydning, om plejeforholdet er ophørt på ansøgningsstidspunktet.

For så vidt angår muligheden for at tage en afdød plejeforælders efternavn se § 4, stk. 5 og bemærkningerne hertil.

Efter *nr. 6* er det som noget nyt foreslået, at det skal være muligt at tage et efternavn, som ansøgeren har ret til efter de øvrige bestemmelser, med ændring af en kønsbestemt endelse af dette efternavn, hvis navnet har tradition i en kultur, som tillader dette. For så vidt angår overvejelserne herom henvises til de almindelige bemærkninger, pkt. 2.8.4.

Bestemmelsen tager sigte på navnetraditioner som f.eks. den polske, hvorefter kvinder får efternavnet med endelsen -a, mens mænds navne får endelsen -i. En tilsvarende tradition findes i Grækenland (-ou, -u eller -i for kvinder og -is for mænd) og i Tjekkiet (-ova for kvinder og -il for mænd). Som et kendt eksempel kan peges på, at efternavnet på den kvindelige tennisspiller "Navratilova" anvendt på en mand ville have været "Navratil".

I de pågældende lande anses begge former af navnet for at være det samme navn. Lovforslaget forudsætter også, at der er tale om det samme navn. Både han- og hunkønsformen af et sådant kønsbøjet navn vil således skulle indgå i optællingen af navnet i forbindelse med listen over ubeskyttede navne efter forslaget § 2, se bemærkningerne hertil.

En kvinde, hvis far har heddet "Navratil", vil i henhold til forslaget til nr. 6, jf. § 4, stk. 1, nr. 2, kunne tage navnet Navratilova.

Familiestyrelsen vil udarbejde en oversigt over en række kulturer med den særlige navnetradition, der